

6. MADEN MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ ÇALIŞTAYI AÇILIŞ KONUŞMASI

21 Kasım 2009

Çukurova Üniversitesi

Değerli Meslektaşlarım, hepinizi Odam ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum. Konuşmama başlamadan önce, Madencilik sektöründe yaşamını yitiren tüm maden emekçilerini buradan bir kez daha saygıyla anıyorum. Bizlere ev sahipliği yapan Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü ne ve bizimle birlikte olduğunuz için hepinize teşekkür ediyorum.

Bilindiği gibi günümüzde yaşanan teknolojik gelişme hızı, ülkelerin bu alanda politikalar üretemedikleri sürece çok hızlı bir şekilde geride kalacaklarını ortaya koymaktadır. Bütün bu koşullar, Türkiye'nin, teknoloji üretimi, araştırma-geliştirme ve üniversite-sanayi işbirliği politikalarının yanı sıra çağdaş mühendislik eğitiminin önemli olduğunu göstermektedir.

Bu nedenle ülkemizdeki mühendislerin, toplumsal ve teknik işbölümü içerisinde mesleki eğitimleri ile uyumlu üretken bir konuma sahip olmaları için gerekli politikaların uygulanması öncelik taşımaktadır.

Gelişmiş ülkeler, AR-GE çalışmalarına, bilim, teknoloji ve eğitim altyapılarına bütçelerinden ayırdıkları kaynakları her geçen gün artırmaktadır. Oysa bu süreç ülkemizde gelişmiş ülkelerde olduğu gibi işlememektedir. Eğitim alanında dayatılanlar, şirketleşen üniversite anlayışının gelişmesine de neden olmaktadır.

Üniversite yapısındaki değişim, "şirket" ve "müşteri odaklı" bir tarza yönelmekte ve "müfredat" buna uygun biçimde yeniden yapılandırılmaktadır. Üniversitelerimizde bilimsel araştırmalara gerekli kaynak ayrılmayarak, bilimsel gelişmelerin önüne geçilmektedir.

Sanayi ile ilişkiler toplumun ihtiyaçlarına göre değil, sadece sermayenin ihtiyaçlarına göre yapılanmakta, bilim, piyasa ekonomisinin belirlediği amaca yönelik kullanılmaktadır. Dolayısıyla sanayici, AR-GE faaliyetlerine yatırım yapmamakta, ihtiyaç duyduğunda üniversitelerin projelerini satın almaya çalışmaktadır.

Lisans eğitiminde edinilen bilgilerin çalışma hayatındaki karşılığı ancak eğitim, istihdam ve üretim ilişkilerinin planlı bir şekilde ele alınması ile sağlanabilir.

Mühendis ancak iyi eğitim almış ve yeterli sayıda öğretim üyesi, yeterli laboratuvar ve altyapı olanakları ve çağa uygun bir eğitim programı ile yetişir. Her kente bir üniversite açmak yerine mevcut olanların eş ve yeterli olanaklara kavuşması sağlanmalıdır. Ülkemizdeki üniversiteler planlı bir anlayış içerisinde

öğretim kalitesini yükseltmeye yönelik olarak kütüphane, anfi, laboratuvar ve yurt gibi imkanlar ve en önemlisi yeterli ve nitelikli öğretim üyesi bakımından geliştirilmelidir. Uygulama, eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır. Kuramsal bilgiler laboratuvar uygulamaları ile desteklenmelidir. Ancak üniversitelerimizin çoğunda laboratuvarlar ya çok yetersiz ya da sadece adının varlığı olarak mevcuttur.

Mühendislik alanındaki eğitimde gerek açılan okullar gerek arttırılan kontenjanlar açısından planlama anlayışının olmaması üniversiteyi bitiren mezun mühendislerin istihdam sorununu arttırdığı gibi bu kitlenin mesleki kimliklerinde erozyon da yaratmaktadır. Üretim süreçlerinde ortaya çıkan değişim, mühendisleri yeniden biçimlendirmekte, mesleki formasyonlarını değiştirmekte, istihdamı daraltmaktadır. İşsizliğin artması ücret politikalarını olumsuz yönde etkilemekte ve mühendisin emeği ile orantılı ücret almalarını engellemektedir.

Bugün ülkemizde eğitilmiş işsizlik oranı resmi rakamlara göre % 20'yi geçmiştir. Mühendislik eğitimi alanların neredeyse dörtte biri meslek dışı işlerde çalışıyor ya da işsizdir. Meslek alanlarımızda işsizlik yaklaşık olarak % 25'ler seviyesine ulaşmıştır. Çalışan üyelerimizin yaklaşık % 75'i yoksulluk sınırının altında ücret almakta, önemli bir kesimi de meslek dışı alanlarda çalışmaktadırlar. Bunlar kayıtlara geçmiş bilinen işsizlik rakamları olup, kayıtlara geçmeyen bir o kadar daha mühendis bulunmaktadır.

Ülkemizin içerisinde bulunduğu olumsuz tablonun değiştirilmesi mümkündür. İnsanlarımızın üzerinde özgürlük ve refah içerisinde yaşayacağı bir Türkiye mümkündür. Bunun için bu ülkeyi yönetenler her şeyden önce bütün bu olumsuz gidişin nedeni olan IMF politikalarından vazgeçmeli, ülkemizin kalkınma planları ulusal bilim, teknoloji, yenilenme ve sanayileşme politikaları temellerine oturtulmalıdır. Ülkemiz tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal planlarını yapmalıdır.

Bilimi teknolojiye, teknolojiyi uygulamaya dönüştüren mühendislerin daha donanımlı ve birikimli olarak yetişeceği ve mezuniyet sonrası bilgilerini yenileyebilecekleri, geliştirebilecekleri eğitim olanakları, üretim ve çalışma ortamları sağlanmalıdır.

Mevcut politika ve uygulamaların yerine; planlamacı bir anlayışla, toplumsal gereksinimleri, üretimi, istihdamı ve meslek içi eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliliğinin güçlendirilmesini temel alan ulusal eğitim politikaları yaşama geçirilmelidir.

Böylesi bir eğitim politikası ve yapılanmaların temel hedefleri:

- Ülkenin gereksinimi oranında teknik eleman yetiştirilmesi,
- Bilimsel bilginin üretilmesi,
- Eşit ve ücretsiz eğitim sunulması,
- Üniversite eğitiminin özerk ve demokratik ortamlarda sürdürülmesi,
- Belletme ve ezbercilik yerine öğrenmeyi, verileri kabul etmek yerine araştırma yeteneğinin geliştirilmesi,
- Öğrencilerin teknik eğitimi yanında sosyal ve kültürel eğitimlerinin de sağlanması,
- Bu anlayışa uygun öğretim üyesi yetiştirilmesi,
- Çok sayıda yetersiz mühendis yetiştirecek üniversite ve bölüm açmak yerine, ülke ihtiyaçlarını gözeterek yeterli eğitim kadrosu ve kütüphane, derslik, laboratuvar, yurt vb. alt yapısı tamamlanmış yapıların sağlanması,
- Şimdiye kadar açılmış bulunan üniversitelerin eğitim içeriklerindeki farklılıkların ortadan kaldırılması, eksik alt yapılarının tamamlanması,
- Eğitimde kalite standartlarını oluşturarak mühendislik bölümlerinin kalitesinin bu kriterlere göre denetlenmesi,
- Ülkemizde verilen lisans diplomalarının uluslararası düzeyde tanınmasının sağlanması,
- Ders müfredatlarının değişen ihtiyaçlara göre düzenlenmesi, olmalıdır.

Odamızın bu konudaki hedefi, üniversite ve sanayi işbirliği, öğretim elemanlarının gelişimi, eğitim programlarının yeniden yapılandırılması, eğitimde akreditasyon, eğitimde nitelik gibi konularda çözümler üreterek siyasi iktidara, ulusal sanayi ve diğer ilgili taraflara öneriler sunmak, bunların uygulanabilirliğini sağlamaktır.

Bu düşüncelerle 6. Maden Mühendisliği Eğitimi Çalıştayımızın başarılı geçmesini diler, katkı koyan herkese teşekkür ederim.

Nahit ARI

Maden Mühendisleri Odası

Genel Sekreter